

Vidensråd for Forebyggelse gør forskning brugbar i politik og praksis

Vidensråd for Forebyggelse (Vidensrådet) har en vision om, at alle borgere uanset baggrund og formåen skal have de bedste rammer for at kunne leve et langt liv med god fysisk og mental sundhed.

Mange folkesygdomme kan forebygges, hvis vi skaber de rette rammer og anvender de rette indsatser.

Vidensrådet arbejder for visionen om en bedre folkesundhed ved at udarbejde lettilgængelige forskningsbaserede råd og handlingsanvisninger til politik og praksis. Vidensrådet bidrager således til, at beslutninger om danskernes sundhed og trivsel kan træffes på baggrund af den bedste forskning.

Hvem er Vidensråd for Forebyggelse?

- Vidensrådet blev etableret i 2011 af TrykFonden og Lægeforeningen
- Vidensrådet er uafhængigt af politiske og kommercielle interesser.
- Vidensrådet består af 15 professorer med hver sin faglige ekspertise inden for folkesundhed, et understøttende sekretariat og en observatør fra Sundhedsstyrelsen.
- Vidensrådet er Danmarks eneste ekspertråd, der arbejder systematisk med at skabe overblik over eksisterende forskning på folkesundhedsområdet.

Hvordan arbejder Vidensråd for Forebyggelse?

- Vidensrådet sætter fokus på sundhedsudfordringer, hvor det er muligt at øge befolkningens livskvalitet og levetid uden sygdom gennem forebyggende indsatser.
- Vidensrådet skaber overblik over, hvilke indsatser, der er bedst dokumentation for virker.

- Vidensrådet formidler resultaterne direkte til politik og praksis via forståelige og implementerbare budskaber.
- Vidensrådet bidrager til en vidensbaseret og nuanceret samfundsdebat om, hvordan folkesundheden styrkes.

Handlingsanvisninger

Vidensrådets kerneprodukt er temarapporter, der samler den eksisterende forskningsviden om et givent emne. For at politiske beslutningstagere, ledere og fagpersoner skal kunne omsætte denne viden i daglig politik og praksis, har de behov for at få den formidlet i et sprog og i en form, der er tilpasset dem og den aktuelle situation.

Derfor anvender Vidensrådet en lang række forskellige formidlingsformer, fx webinarer, konferencer, film og foldere til at give et let tilgængeligt overblik over forskningen og til at præsentere forskningsbaserede råd og handlingsanvisninger.

Et stort katalog af viden

Vidensrådet tilbyder et unikt og stort katalog over forskningsbaserede metoder til sundhedsfremme og forebyggelse. Der er indtil videre udgivet 24 rapporter om sundhedsfremme og forebyggelse, som er skabt af tværfaglige netværk af forskere fra hele Danmark.

Vidensråd for Forebyggelse skaber impact

I en evaluering af Vidensrådet fra 2023 konkluderes det, at Vidensrådets arbejde giver politiske beslutningstagere og faglige ledere, både på nationalt og kommunalt niveau, ny viden, stærkere argumenter og kvalificerer deres beslutningsprocesser, ligesom temarapporterne bidrager til nye eller reviderede anbefalinger og kommunikationsindsatser fra myndighederne.

Fx er handlingsanvisninger i rapporten om forebyggelse af rygning blandt børn og unge blevet direkte implementeret i den nationale tobakshandleplan i 2019. På lignende vis indgår handlingsanvisninger i rapporterne om børn og unges mentale sundhed i det faglige oplæg til 10-års plan for psykiatrien fra Sundhedsstyrelsen i 2022. Vidensrådet har derudover bidraget til regeringens forberedelse af en forebyggelsesplan for børn og unge gennem møder med ordførere og embedsfolk i Sundhedsministeriet om nikotin, tobak, alkohol, overvægt og mental sundhed. Dertil indgår handlingsanvisninger fra rapporterne om børn og unge i kommunale rusmiddelpolitikker og i arbejdet med unges mentale sundhed i mange kommuner.

Vidensrådet udbreder forskningsviden sammen med aktører, der gør en forskel for borgernes sundhed, fx Sund By Netværket, KL's Center for Forebyggelse i praksis, Sundhedsstyrelsen, videnscentre og patientforeninger.

Stigende efterspørgsel

Der er ofte efterspørgsel efter de råd og handlingsanvisninger, Vidensrådet formulerer, selv længe efter udgivelsen af en rapport, og Vidensrådet fortsætter derfor ofte formidlingen af denne viden i flere år. Eksempelvis har Vidensrådet gennem mange år haft fokus på forebyggelse af børn og unges mistrivsel og brug af tobak, alkohol og nikotin. Dette arbejde fortsætter i årene, der kommer.

Nye temaer

Vidensrådet sætter hele tiden fokus på nye relevante temaer. I 2023 vil det blandt andet være på, hvordan sundhed, trivsel og selvhjulpethed kan øges blandt ældre, hvordan stigmatisering af personer med overvægt kan undgås, hvordan social ulighed i sundhed kan mindskes, hvordan strukturel forebyggelse kan påvirke befolkningens sundhedsadfærd, og på hvordan den stigende sygdomsbyrde forårsaget af luftforurening kan mindskes.

Omfanget af den samlede formidlingsopgave vokser med hver ny rapport, og Vidensrådet ønsker at udvide kapaciteten, så den svarer til den voksende opgave.

Finansiering af Vidensråd for Forebyggelses aktiviteter

Vidensrådet arbejder uafhængigt af kommercielle, fag- og partipolitiske interesser og modtager fast økonomisk støtte af et koordinationsforum (Lægeforeningen, TrygFonden og Novo Nordisk Fonden) ud fra et armslængdeprincip.

Nye finansieringspartnere søges

Vidensrådet søger flere medlemmer af Koordinationsforum, som vil være med til at sikre, at Vidensrådet kan fortsætte sin indsats for en velbegrunnet og effektiv forebyggelsesindsats i Danmark.

Kontakt

For yderligere oplysninger kontakt Vidensrådets forperson Naja Hulvej Rod, professor i epidemiologi ved Institut for Folkesundhedsvidenskab, Københavns Universitet på tlf. 35 32 67 35 og e-mail nahuro@sund.ku.dk eller Katrine Finke, sekretariatschef på tlf. 61 33 16 03 og e-mail kafi@vff.dadl.dk

Se en oversigt over Vidensrådets medlemmer og find strategi, årsrapporter mm. på www.vidensraad.dk

Citater fra interviews med beslutningstagere og ledere på forebyggelsesfeltet fra evaluering af Vidensråd for Forebyggelse 2023:

Der findes ikke andre i Danmark, der gør det som Vidensrådet gør. De skaber et helt unikt vidensgrundlag og er med til at fremhæve vigtige emner.

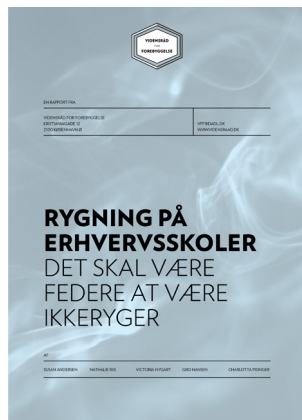
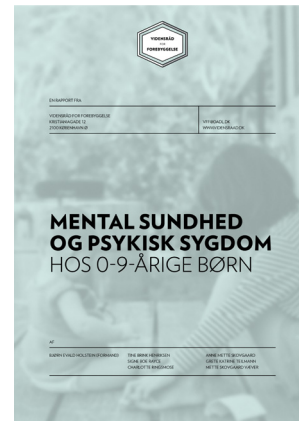
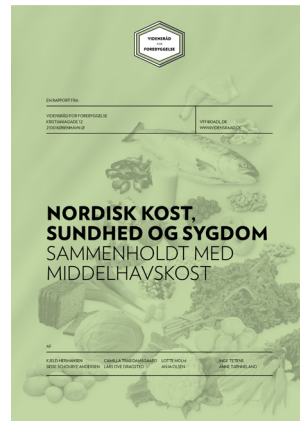
Helt overordnet mener jeg, at det er af stor værdi, at Vidensrådet prioriterer kommunikationen af resultaterne og vigtigt, at det sker via forskellige platforme og formidlet, så det er forståeligt og anvendeligt for både lægfolk og beslutningstagere.

Vidensrådet for Forebyggelse har en rigtig vigtig rolle. De er gode til at handle på aktuelle dagsordener – selvom man ikke kan lave store rapporter på 14 dage. De er gode til at have følerne ude i forebyggelsesområdet og høre, hvad har vi brug for faktisk viden på.

Det har stor betydning, at de [Vidensrådet] er politisk uafhængige og at de eksisterer. De har en god faglig stemme til det nationale politiske niveau – der bliver lyttet til dem.

Vidensråd for Forebyggelse rapporter

Vidensråd for Forebyggelse rapporter

